

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ
ХАРЬКОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

210 лет

*Харьковскому национальному медицинскому
университету*



**ВОПРОСЫ
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ И КЛИНИЧЕСКОЙ
СТОМАТОЛОГИИ**

*Сборник научных трудов
Выпуск 11
Часть 2*

**МАТЕРИАЛЫ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
С МЕЖДУНАРОДНЫМ УЧАСТИЕМ
«ГОФУНГОВСКИЕ ЧТЕНИЯ»
в рамках празднования 210-летия ХНМУ и международного Дня стоматолога**

Харьков 10 февраля 2015 г.

Харьков
2015

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

В 74

Редакційна колегія: проф. Є.М. Рябоконт (відповідальний редактор), ас. Б.Г. Бурцев (відповідальний секретар.), проф. В.П. Голік, проф. Г.Ф. Катурова, проф. Р.С. Назарян, доц. В.В. Ніконов, проф. Г.П. Рузін, проф. І.І. Соколова, проф. А.М. Біловол, проф. А.С. Журавльов, проф. В.О. П'ятикоп.

Рецензенти: професор А.В. Самойленко – зав. каф. терапевтичної стоматології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»; професор В.І. Гризодуб – зав. каф. ортопедичної стоматології та ортодонції дорослих Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України.

В74 Вопросы экспериментальной и клинической стоматологии: Сб. науч. тр. - Вып. 11. – Ч.2. /Редкол.: Е.Н. Рябоконт (отв. ред.) и др.; МЗ Украины, Харьк. нац. мед. ун-т. - Харьков: ХНМУ, 2015. - 268 с.

Затверджений та рекомендований до видання Вченою радою Харківського національного медичного університету (протокол №1 від 22.01.2015 р.)

Збірка наукових праць присвячена 210-річчю Харківського національного медичного університету. У ній представлені матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Гофунговські читання» у рамках святкування 210-річчя ХНМУ та міжнародного Дня стоматолога (10.02.2015 р.). Збірка включає останні результати наукових досліджень по актуальних проблемах стоматології та щелепно-лицьової хірургії з різних країн. У випуск включені праці фахівців, які виконані на кафедрах стоматологічного профілю та суміжних дисциплін медичних ВНЗ і установ післядипломної освіти лікарів, а також в практичній охороні здоров'я. У них відбиті експериментальні, теоретичні і клінічні питання сучасної стоматології та щелепно-лицьової хірургії. Представлені роботи з питань профілактики, діагностики, лікування і реабілітації стоматологічних захворювань у дорослих і дітей; педагогіки, історії стоматології, медичного краєзнавства та огляди літератури.

Автори виражають подяку за допомогу в публікації збірки Харківський обласний осередок Асоціації стоматологів України (голова осередку – кандидат наук з держ. управління, доцент Н.М. Удовиченко)

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

© Харківський національний медичний університет, 2015

на, 30-50% середня гігієна).

Таким образом, анализ гигиенического состояния полости рта свидетельствует о том, что индекс скорости образования зубного налета PFRI является наиболее информативным методом контроля главного этиологического фактора развития кариеса и заболеваний пародонта у лиц, находящихся на ортодонтическом лечении и дает возможность проводить дифференцированный подбор предметов и средств гигиены.

Література. 1. *An evaluation of factors affecting duration of orthodontic treatment/ F. Richard Beckwith, Richard J. Ackerman, Charles M. Cobb et al // American Journal of Orthodontics and Dentofacial Orthopedics. -1999.- Vol. 115.- P. 439–447.* 2. *Factors influencing treatment time in orthodontic patients/ Kirsty J. Skidmore, Karen J. Brook, W. Murray Thomson et al // American Journal of Orthodontics and Dentofacial Orthopedics.- 2006.- Vol. 129.- P. 230–238.* 3. *Caries incidence and orthodontic treatment with fixed appliances/ Zachrisson BU, Zachrisson S. Scand // J Dent Res.- 1971.- №79. P.183-92.* 4. *Effects of orthodontic bands on microbiologic and clinical parameters/ Marlelle Coudray Huser, Pierre C. Baehni, Richard Lang // American Journal of Orthodontics and Dentofacial Orthopedics.- 1990.- Vol.- 97.- P. 213–218.* 5. *Color Atlas of Dental Hygiene: Periodontology/ Herbert F. Wolf, Thomas M. Hassell// Thieme, 2006.- P 68.* 6. *Bourzgu F. Orthodontics – Basic Aspects and Clinical Considerations / Режим доступа к книге: <http://cdn.intechopen.com/pdfs-wm/31374.pdf>* 7. *Ortho-plaque Index. In: Oral health for the orthodontic patient/ Heintze SD, Jost-Brinkmann PG et al // Chicago: Quintessence; 1999. p. 67-70*

Каськова Л.Ф., Акжитова Г.О.

ДИНАМІКА РІВНЯ АКТИВНОСТІ ЛІЗОЦИМУ РОТОВОЇ РІДИНИ У ДІТЕЙ ІЗ ДИСБІОЗОМ КИШЕЧНИКУ В ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Дисбіоз представляє собою результат взаємодії антимікробних систем макроорганізму з мікробами порожнини рота. Показником стану антимікробних систем може бути лізоцим. Зміни активності лізоциму в ротовій рідині хворих в порівнянні з рівнем цього ферменту у здорових людей свідчить про посилення антимікробних сил або про їх послаблення (1,2,3) та призводить до дисбіозу порожнини рота, що негативно впливає на стан твердих тканин зубів.

У зв'язку з цим метою нашого дослідження було вивчення рівня активності лізоциму ротової рідини у дітей із дисбіозом кишечника для визначення змін в порожнині рота в процесі проведення профілактичних заходів.

Матеріали та методи дослідження. Профілактичні заходи призначалися дітям віком 2-3 роки. Перше обстеження проводилось до початку профілактичних заходів, 2 обстеження проводилось через 1 місяць після початку проведення профілактичних заходів, 3 обстеження – через 6 місяців після 1 обстеження. Всі діти були розподілені на 4 групи по 20 дітей в кожній. 1 група – діти, у яких був дисбактеріоз кишечника, яким призначали лише гігієну порожнини рота, 2 – діти, яким призначали гігієну порожнини рота, аплікації гліцерофосфату кальцію, 3- діти, яким призначали гігієну порожнини рота, зуби обробляли зубним еліксіром «Санодент» та проводили аплікації препарату «Остеовіт», 4 група – практично здорові діти, яким призначали лише гігієну порожнини рота. Рівень активності лізоциму визначали за методом Горіна (1971) в модифікації Левицького А.П. та Жигіної О.О. (1974) (4). Результати оброблені статистично з використанням критерію Стюдента (t). Вірогідними вважали результати при значеннях $p < 0,05$.

Результати дослідження та їх обговорення. Результати дослідження по-

казали, що у дітей із дисбактеріозом кишечника спостерігається погіршення показників активності лізоциму в порівнянні з дітьми контрольної групи.

Таблиця 1

Динаміка рівня активності лізоциму ротової рідини дітей до та після проведення профілактичних заходів

| Групи дітей | Кількість дітей | Рівень активності лізоциму, % | | |
|-------------|-----------------|--|---|--|
| | | 1 обст. | 2 обст. | 3 обст. |
| 1 | 20 | 0,012±0,005 | 0,015±0,001 P ₁₋₂ <0,01 | 0,016±0,001 P ₁₋₃ <0,001 P ₂₋₃ >0,05 |
| 2 | 20 | 0,006±0,0005 P _{I-II} <0,001 | 0,010±0,0005 P ₁₋₂ <0,001 P _{I-II} >0,05 | 0,013±0,005 P ₁₋₃ <0,001 P ₂₋₃ >0,05 P _{I-II} >0,05 P _{II-III} <0,001 P _{II-IV} <0,001 |
| 3 | 20 | 0,008±0,0006 P _{I-III} >0,05 P _{II-III} <0,002 | 0,011±0,0009 P ₁₋₂ <0,002 P _{II-III} >0,05 P _{I-III} <0,001 P _{III-IV} <0,001 | 0,025±0,001 P ₁₋₃ <0,001 P ₂₋₃ <0,001 P _{I-II} <0,01 P _{II-III} <0,001 P _{III-IV} <0,001 |
| 4 | 20 | 0,016±0,00018 P _{I-IV} <0,001 P _{II-IV} <0,001 P _{III-IV} <0,001 | 0,023±0,002 P ₁₋₂ <0,002 P _{II-IV} <0,001 P _{III-IV} <0,001 | 0,021±0,001 P ₁₋₃ <0,001 P ₂₋₃ <0,05 P _{II-IV} <0,002 P _{III-IV} <0,001 |

Примітки: P_{I-II} – P_{II-III} - вірогідність відмінностей показника між групами дітей під час кожного обстеження; P₁₋₂ – P₂₋₃ - вірогідність відмінностей між показниками однієї групи в процесі спостереження.

Під час першого обстеження дітей із дисбактеріозом та дітей контрольної групи виявлено зниження рівня активності лізоциму у дітей 1-3 груп спостереження (табл. 1). У практично здорових дітей показник, що вивчався мав незначні відмінності в процесі спостереження, але значно відрізнявся від показників дітей із дисбактеріозом кишечника. Призначення профілактичних заходів дітям 2 та 3 групи спостереження призвело до покращення показника активності лізоциму, особливо в 3 групі спостереження, де призначали «Санодент» та «Остеовіт».

Отже, результати нашого дослідження показали, що у дітей із дисбактеріозом кишечника спостерігається зниження захисних властивостей порожнини рота, що потребує проведення профілактичних заходів з метою попередження виникнення стоматологічних захворювань. Запропонований нами лікувально-профілактичний комплекс, до складу якого входить «Остеовіт» та «Санодент», дає можливість підвищити рівень активності лізоциму ротової рідини.

Література. 1.Барабаш Р.Д., Левицький А.П. Ферментативные механизмы антимикробной защиты ротовой полости // Вопросы мед. химии.- 1978.-Т. 24, №3.-С.291-310. 2.Давыдова Т.Р., Карасенкова Я.Н., Хавкина Е.Ю. К проблеме дисбактериоза в стоматологической практике // Стоматология.- 2001.-№2.- С.23-24. 3.Левицький А.П. Лизоцим вместо антибиотиков.- Одесса: КП ОІТ. -2005.- 74с. 4.Левицький А.П., Макаренко О.А., Селиванская И.А., Россаханова Л.Н., Деньга О.В. Ферментативный метод определения дисбиоза полости рта для скрининга про- и пребиотиков. Методические рекомендации.- Киев, 2007. -22с.

| | |
|--|-----|
| (клинические случаи) | 201 |
| Шевцов А.А., Литвинов И.О., Пискарева А.М. Изучение строения шиловидных отростков височной кости | 203 |
| Шиян В.П. Особенности удаления отдельных групп зубов | 204 |
| Vogatov V.V., Chervinetz V.M., Samoukina A.M., Nasonova M.V., Kolyadov N.F. Neoplasms in maxillo-facial area and their association with oncogenic viruses in population of tver region, russia | 206 |
| СТОМАТОЛОГИЯ ДЕТСКОГО ВОЗРАСТА | |
| Андріянова О.Ю., Яценко О.І., Яценко П.І. Вплив запальних захворювань великих слинних залоз на стан тканин пародонту у дітей | 209 |
| Андріянова О.Ю., Яценко О.І., Яценко П.І. Взаємозв'язок захворювань великих слинних залоз зі станом гігієни порожнини рота у дітей | 210 |
| Бабов Е. Д., Херсонская Т. Б., Борченко Н. А. Сравнение функционирования микроимплантов и минипластин для временного скелетного анкеража на протяжении ортодонтического лечения | 213 |
| Беляев В.В., Беляев И.В., Данилова К.А. Распространенность нарушений прикуса и потребность в ортодонтическом лечении школьников г. Твери | 217 |
| Борченко Н.А., Весна О.А. Девіації форми та генезу зубів фронтальної групи у пацієнтів із повними одно- та двосторонніми розщілинами верхньої губи та піднебіння | 221 |
| Ващенко І.Ю., Каськова Л.Ф. Стан тканин пародонту у дітей, хворих на гострий лімфобластний лейкоз на різних клінічних стадіях перебігу хвороби | 224 |
| Волченко Н.В., Соколова И.И., Назарян Р.С. Определение состояния тканей пародонта у школьников 9-16 лет с помощью индекса РМА | 225 |
| Головко Н.В., Ганнам Іяд Наджіб Характеристика стану функцій порожнини рота у ортодонтичних пацієнтів з вкороченням вуздечки язика | 227 |
| Денисова Е.Г., Соколова И.И. Состояние гигиены полости рта у ортодонтических больных | 231 |
| Каськова Л.Ф., Акжитова Г.О. Динаміка рівня активності лізоциму ротової рідини у дітей із дисбіозом кишечнику в процесі проведення профілактичних заходів | 233 |
| Каськова Л.Ф., Новікова С.Ч., Анопрієва Н.М., Новіков Є.М. Зміни біохімічних показників ротової рідини у дітей з хронічним катаральним гінгівітом | 235 |
| Каськова Л.Ф., Солошенко Ю.І., Амосова Л.І., Бережна О.Е. Вивчення ступеня мінералізації емалі постійних молярів у дітей 6-7 років | 236 |
| Коган Л.Б. Особенности тканей пародонта у детей ранее прооперированных по поводу врожденной расщелины верхней губы и неба | 237 |
| Кравчук И.В. Снижение прироста кариеса постоянных зубов методом герметизации фиссур | 239 |
| Кравчук И.В. Эффективность профилактики кариеса методом глубокого фторирования | 243 |
| Маковка І.Л., Каськова Л.Ф. Карієспрофілактичний ефект застосування лікувального комплексу у дітей з хронічним гастродуоденітом | 246 |
| Стремчук М.В. Оцінка ефективності комплексного лікування atopічного хейліту у дітей різного віку за динамікою імунологічних показників | 247 |
| Терехова Т.Н., Мельникова Е.И. Структурный анализ индекса интенсивности кариеса зубов у 12-летних детей республики Беларусь | 254 |
| Ципан С. Б., Якубова І. І. Рівень санітарно-гігієнічних знань та якість гігієни порожнини рота у дітей із аутизмом | 256 |
| Ярошенко Е.Г., Соколова И.И. Карієсогенной ситуации в полости рта у детей раннего возраста и методы ее устранения | 257 |
| Krivenko L.S., Nazarian R.S., Gargin V.V. The impact of unfavorable factors of pregnancy on condition of the oral cavity in children | 260 |
| Содержание | 262 |